Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.579.2026
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 20130 Pana Posła Pawła Śliza wraz z grupą posłów, w sprawie prac analitycznych nad określeniem skutków ratyfikacji III protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Realizacja praw dziecka należy do głównych zadań Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wpisując się także w priorytet jaki stanowi realizacja zobowiązań Polski w dziedzinie społecznych praw człowieka. Z tego powodu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są prace nad poszerzeniem zobowiązań międzynarodowych Polski w dziedzinie społecznych praw człowieka oraz nad wzmocnieniem ich ochrony. Prace te realizowane są we współpracy z innymi ministerstwami i urzędami centralnymi.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wystąpiło w październiku 2024 r. do właściwych ministerstw z prośbą o przeprowadzenie analizy prawnych, społecznych i ekonomicznych skutków ewentualnego poddania się przez Polskę procedurze rozpatrywania skarg indywidualnych na naruszenia postanowień Konwencji o prawach dziecka. Przygotowane zostało wstępne zestawienie zidentyfikowanych tematów możliwych skarg na naruszenie konwencji przez Polskę. Zestawienie to ma charakter ściśle roboczy, uzyskane informacje nie zostały bowiem poddane dalszemu uszczegółowieniu ani analizie, w szczególności ocenie na ile realne byłoby wniesienie skarg dotyczących poszczególnych kwestii. Poza tego rodzaju pracami niezbędne będzie także przeprowadzenie analizy, jakie skutki społeczne, prawne i ekonomiczne mogłyby wiązać się z potrzebą zaradzenia problemom we wdrażaniu Konwencji o prawach dziecka – w razie ewentualnego stwierdzenia przez Komitet Praw Dziecka niewłaściwego wykonywania konwencji w wyniku rozpatrzenia zawiadomień indywidualnych.

Dodatkowo, w związku z sugestiami przesłanymi z innych ministerstw, niezbędne będzie przeprowadzenie analiz sposobu zapewnienia realnej możliwości korzystania z procedury przewidzianej w protokole skargowym, w szczególności poprzez:

- określenie procedur wsparcia dzieci w samodzielnym korzystaniu z możliwości składania zawiadomień (pomoc prawna, edukacja dotycząca praw dziecka i procedur dochodzenia ich realizacji) jak również eliminującej ryzyko manipulowania dzieckiem przez ewentualnych pełnomocników,
- wzmocnienie instytucji, w tym Rzecznika Praw Dziecka, zapewniających wsparcie prawne i poradnictwo dzieciom podejmującym próby dochodzenia realizacji ich praw.

Niezbędne będzie ustalenie, czy nie byłoby konieczne wprowadzenie regulacji prawnych, na podstawie których możliwe byłoby wykonywanie przez Polskę środków tymczasowych zaleconych przez Komitet Praw Dziecka (bądź, szerzej, zalecanych w ramach procedur skargowych istniejących w ramach ONZ), niezbędnych w szczególnych okolicznościach

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

w celu uniknięcia potencjalnej nieodwracalnej szkody dla ofiary lub ofiar domniemanego naruszenia.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zwróciło się w 2024 r. o udzielenie informacji dotyczących potencjalnej tematyki skarg do przedstawicielek i przedstawicieli kierownictwa następujących ministerstw: Edukacji Narodowej, Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Obrony Narodowej, Rozwoju i Technologii, Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Spraw Zagranicznych, Zdrowia, jak również do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (Minister do spraw Równości). Są to instytucje, w których kompetencjach leżą kwestie będące przedmiotem Konwencji o prawach dziecka.

Nie został do tej pory przeprowadzony szacunek skutków finansowych, jakie mogłyby wyniknąć w związku ze stwierdzaniem przez Komitet Praw Dziecka niewłaściwego wykonywania Konwencji o prawach dziecka.

Jeżeli chodzi o koszty związane z prowadzeniem spraw przed Komitetem Praw Dziecka, to zakładamy, że pokrywane będą one w ramach wydatków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, któremu powierzone zostanie koordynowanie wypracowywania stanowisk w odpowiedzi na zawiadomienia indywidualne.

Prace związane z analizą skutków związania się protokołem fakultatywnym do Konwencji o prawach dziecka oraz oceną możliwości związania się wciąż trwają. Nadmienić przy tym wypada, że wpisują się one w przyjęty w resorcie harmonogram prac zakładających stopniowe rozszerzanie zobowiązań międzynarodowych Polski w sferze społecznych praw człowieka. W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzi się aktualnie procedurę ratyfikacji przez Polskę Europejskiej Karty Społecznej (zrewidowanej), jak również prace nad uzyskaniem zgody Rady Ministrów na podpisanie przez Polskę Protokołu fakultatywnego do Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (w sprawie zawiadomień indywidualnych). Dynamika prac nad możliwym związaniem się protokołem fakultatywnym do Konwencji o prawach dziecka ulegnie zwiększeniu po zakończeniu prac nad przywołanymi umowami międzynarodowymi.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/